

कल्यहेगणने Ind. St. 8, 160. — c) und zugleich d) KATHĀS. 97, 6. — d) personif. als Gottheit bestimmter Tithi VARĀH. BRH. S. 99, 1. 5. — g) Bez. der Zahlen Eins und Fünf Ind. St. 8, 113. — h) = कलिसंस्तरण Ind. St. 3, 323, 10.

2. कलि 2) mit dem patron. Kāṇva und Prāgātha Ind. St. 3, 212, b. कलिका 2) सुपुत्रकलिका (sic); s. u. पेशी 10). Z. 3. fg. lies सकलिका. — 4) Ind. St. 8, 330. fg. — 6) Bez. einer best. Schreibart (पदसंततिपुस्त-रचनाविशेष) ÇKDR.; vgl. काल °.

कलिकात oder °काता Calcutta Kshirīç. 30, 9.

कलिकाल m. das Zeitalter Kali KATHĀS. 102, 75.

कलिङ्ग 1) a) WEBER, Nax. 2, 392. VARĀH. BRH. S. 3, 35. 75. 79. Verz. d. Oxf. H. 60, a, N. 3. 134, a, 43. 338, b, 21. °विषय 133, a, 8. °देश 42, a, N. 2. 102, a, No. 138. 339, a, 31. 332, b, 9. VARĀH. BRH. S. 3, 69. कलिङ्गेश 11, 54. — b) ein Lexicograph UḡġVAL. zu UNĀDIS. Einl. 3. 1, 68. 2, 32. 75. 3, 126. 4, 62. 5, 48. ein Dichter Verz. d. Oxf. H. 130, b, 23. ein Wesen im Gefolge Skanda's MBu. 9, 2566 (कलिन्द ed. Calc.). — Vgl. त्रिकलिङ्ग.

कलिङ्गसेना (क° + से°) f. N. pr. einer Tochter eines Fürsten von Ka-liṅga und einer der Gemahlinnen Vikramāditya's KATHĀS. 123, 1. 139.

कलिङ्कन्दम् (1. क° + क्°) n. Bez. einer Art von Metren Ind. St. 8, 110. 113. fgg.

कलिद्रुम zugleich der Baum des Haders: सरला विरलायते घनायते कलिद्रुमाः (अस्मिन्संसारकानने) Cit. bei UḡġVAL. zu UNĀDIS. 1, 108.

कलिधर्मनिर्णय (1. क° - धर्म + नि°) m. Titel eines Buches Verz. d. Oxf. H. 38, a, 1 v. u.

कलिन्द 1) d) कलिङ्ग ed. Bomb. — e) N. pr. eines Wesens im Gefolge Skanda's MBu. 9, 2566 (कलिङ्ग die neuere Ausg.). — 2) ed. Bomb. कालिन्दी.

कलिल 1) प्रवृद्धैर्लुक्कलिलहृद्या Buḡ. P. 10, 8, 44. — 2) किम् — विशति हृदय लेशकलिलम् Spr. 1726.

कलिलता (von कलिल) f. Benommenheit, Trübung (des Geistes): इति नः कलिलता (= अस्वास्थ्यम् Schol.) मनः काल गच्छति Buḡ. P. 10, 31, 11.

कलिविनाशिनी (1. क° + वि°) f. die Hader Vernichtende, N. einer Göttin Verz. d. Oxf. H. 19, a, 28.

कलिसंस्तरण (1. क° + सं°) n. Titel einer Upanishad Ind. St. 3, 323.

कलिस्तोम (1. क° + स्तोम) m. Bez. eines best. Stoma NIDĀNA 1, 9.

कलिस्थान (1. क° + स्थान) n. Ind. St. 8, 113. 113.

कलुषं UNĀDIS. 4, 75. 1) a) कर्म कलुषं कृत्वा MBu. 12, 6746 = 12139.

कलुषम् (von कलुष) beschmutzen, verunreinigen: तौ ते पयि कथं पदौ धूलिः कलुषयिष्यति KATHĀS. 36, 322.

कलुषीकर, क्रोधेन °कृतः R. 7, 33, 19. 36, 24. 103, 5. लोकापवादकलु-षीकृतचेतम् 96, 23.

कलेवर, am Ende eines adj. comp. f. स्त्री KATHĀS. 78, 78.

कलोत्ताल lieblich und zugleich laut: उन्मीलति कुहूः कुहूरिति क-लोत्तालाः पिकानो गिरः Gtr. 1, 47.

कल्का 1) a) VARĀH. BRH. S. 33, 27. 37, 2. fgg. कल्काशन Spr. 2999. °क-ल्पना Verz. d. Oxf. H. 313, a, No. 748. — Vgl. तिल °.

कल्कन (= दम्भ, शाय Maitr.) DuḡTUP. 6, 12. — Vgl. अक्, परि°.

कल्कि Verz. d. Oxf. H. 23, b, 18. fgg. 83, a, 28. कल्क्यवतार 129, a, 22. °द्वादशीव्रत 38, a, 32.

कल्कुषी du. ÇAT. Br. 10, 2, 6, 14 nach dem Comm. = मणिबन्धारत्नी.

कल्प Z. 4 nach 2, 26 füge hinzu: कृप्स्येते und कल्पस्येते v. 1. — 3) यो ह्यनर्थाय कल्पेत स शत्रुः Spr. 4027. तन्मुखेन्दुर्ममासूनां कृपायैव कल्पते 4330. Sp. 166, Z. 3 v. u. lies (क्रियायोगाः). — 4) mit gen. der Person: योगतेम कल्पते नैव तेषाम् Spr. 4332. Z. 2 Ait. Br. 8, 9 hat die v. 1. कल्पत (pl. st. des sg. nach Sām.) und कल्पता. — partic. कृत festgesetzt, abgemacht KATHĀS. 123, 147. — Vgl. नुरक्त. — caus. 3) Buḡ. P. 10, 32, 13. कल्पित gerüstet (von einem Elephanten) HALĀJ. 2, 66; vgl. क-ल्पन 2) d). — 4) मर्याप कल्पितः so v. a. tödtlich VARĀH. BRH. 4, 4. Z. 4. fg. statt पुत्रत्वं liest die ed. Bomb. richtig पुत्रत्वे. — 6) पितृकल्पित (भाग) KATHĀS. 106, 140. (सूताम्) अयस्मै पूर्वकल्पिताम् 103, 23. — 7) VARĀH. BRH. S. 33, 3. — 8) किंचिदेव ममत्वेन यदा भवति कल्पितम् unternommen, vollbracht Spr. 3929. sich Etwas einbilden, fälschlich an Etwas glauben 2207. यत्र विश्वमिदं भाति कल्पितं रज्जुसर्पवत् eingebildet ASHṬĀV. 1, 10. — 10) schnitzend bearbeiten: कल्पयेच्छेप्सु (sc. गजदन्त-स्य) VARĀH. BRH. S. 79, 20.

— अक् 2) zu irgend Etwas nütz sein SARVADARĢANAS. 142, 10. 123, 1 (wo wohl अक्कल्पते st. अक्कल्पते zu lesen ist).

— परि caus. 1) स ताभ्यां हि दृष्टः — भर्तुर्वि पर्यकल्प्यत KATHĀS. 123, 317. कृगो ज्यं मातुलाभ्यां नौ यत्तार्य पर्यकल्प्यत 114, 101. (अरुम्) पुत्राय प्रदातुं (zur Ehe gegeben zu werden) परिकल्पिता 73, 208. 123, 116. so v. a. wählen VARĀH. BRH. S. 39, 10. अन्यत्र वासं परिकल्पयन्तु 11. — 2) परिकल्पितमष्टधा unter acht Kategorien gebracht VARĀH. BRH. S. 46, 7. — 3) oder machen zu. — 6) annehmen, voraussetzen SARVADARĢANAS. 46, 8. — Vgl. परिकल्पना fgg.

— प्र 1) प्रकल्प्यते R. 2, 31, 24 erklärt der Schol. durch प्रसिध्यति, was für प्रकल्पते spricht. — 4) प्रकृत festgesetzt, vorgeschrieben RV. PRĀT. 11, 28. — caus. 3) bestimmen, ausfindig machen, ausrechnen VA-RAH. BRH. S. 31, 35.

— वि caus. 2) zwischen Zweien Eins wählen VARĀH. BRH. S. 9, 7. अवि-कल्पित keinem Zweifel unterworfen SARVADARĢANAS. 146, 6. Z. 6 PAÑĀT. IV, 62 (Spr. 2633) so v. a. für möglich halten, vermuthen. — 3) theilen: तथा वा इदं सृष्ट्वं त्रिकल्पयामहे PAÑĀT. Br. 21, 1, 2.

— सम् caus. 2) bei sich beschliessen KATHĀS. 32, 403. 33, 165. 38, 51. — 4) KAP. 3, 28. — 6) lies असंकल्पयन्.

कल्प 1) b) Buḡ. P. 10, 43, 6. 7. अ° 8. — 2) a) प्रथमः कल्पः auch HARIV. 7603. in der Bed. die erstere Annahme (in einem Dilemma), also = पक्ष SARVADARĢANAS. 127, 20. Fünf Kalpa: नक्षत्र°, वितान°, संहिता°, विधान° und शास्ति° (mit Varianten) Ind. St. 3, 279. °ग्रामेषु 270. fg. — c) अ° Un-möglichkeit: प्रागकल्पाच्च कुशलं धातवो नाचरामहि weil es für uns un-möglich war (= असामर्थ्यात् Schol.) Buḡ. P. 10, 84, 63. — d) चतुर्गु-सहस्रं च ब्रह्मणो दिनमुच्यते | स कल्पो यत्र मनवश्चतुर्दश Buḡ. P. 12, 4, 2. ब्राह्मवाराह्यान्नाश्च कल्पाश्च त्रिविधाः Verz. d. Oxf. H. 21, b, N. 2. 30, a, 32. fg. ihrer dreissig 43, a, 24. achtundzwanzig, mit Namen aufgeführt 51, b, 40. fgg. प्रजाकल्पे (पुराकल्पे die neuere Ausg.) so v. a. zur Zeit der Schöpfung der Geschöpfe HARIV. 2383. st. dessen प्रजासर्गे Buḡ. P. 3, 20, 9. — i) Untersuchung, Nachforschung: कदाचिदिन्द्रादीनां देवानां कल्प आसीत् कथं वयममृता अभूमेति GAUDAP. zu ŚĀṆKHYAK. 2. — k) Bez.